

Non enim refert ad unum quod interius dirigat quod exterius

Simile est speculo quod videtur in duos situs

Forma sensus animalis dicitur ne dicitur in organum

Quaedam animalia habent omnes sensus

in proprio sensum per hoc quod est quasi ceterum unde demanatur omnia forme sensibiles in eum retinetur spiritus sensibilis organum et in ipso forme sensibiles ad hoc respectantur ab ipso sicut seorsum relationem habent ad eum sicut sibi deferentes. Non enim minus refertur ad unum quod interius dirigatur si quod exterius. Sed hoc est differentia quod ad interius reuertentes spiritus sequitur virtus sensus animalis ad exterius a egredientes informat et transmittit organum sensum particulari.

¶ In autem in aliquo somno non fit talis sensibilis formam non fit et hic minus generaliter esse distinctione phy. hoc enim mouet per accidens ex humiditate somni et turbatione spirituum et confusione sicut i. ferus ostendimus. per se autem spiritus reuertens ostendit formas quas habet sicut ingrediens representat eadem. et huius simile est speculum quod comertitur in duos situs. in utroque enim representat formam si habet in se resistentem.

¶ Est igitur sompnus hoc modo ingressus sensus animalis cum tamen sit simpliciter ligamentum sensibilis organorum. Signum autem eius quod dicitur est dicit esse quod et in vigilia sepe interius determinatur sensus visus et ingreditur. quando videlicet homo cum interiora occupatus consistit apud se aliquid quod resultat in spiritu sensibili. tunc enim non aduertit ea que sunt coram oculis eius eo quod forma sensus animalis tunc detinetur ne dimittitur in organum sensus proprii sicut enim in libro de anima dicitur est. sensus animalis se habet ut forma et sensus proprii ut materia in iudicio sensibilis. et ideo inspectum est iudicium sensibilis quando sensus visus retinetur ab eis sicut materialia inspecta sunt sine formaliibus.

¶ Incipit scilicet tractatus primi libri de somno et vigilia in quo agitur et scilicet ad quod per. **¶** Quam cum scilicet somni? **¶** C. i. p. q. per autem test sompnus.

¶ Considerandum autem demerpe est quare sine propter quod causam proprie dominat et vigilat animalia et propter qualem sensum si secundum visum tantum inest sompnus vel secundum quales plures si secundum plures sensus inest sompnus dicitur autem est in tertio de anima quod quadam animalia habent omnes sensus sicut que dicitur perfecta et quedam non habent omnes sensus si autem quibusdam sicut talia dicitur carere visum. tamen dicitur est ibidem quod sensus qui sunt necessarij ad vitam. omnia habent animalia sicut tactum et gustum et hoc ideo est quia ista sensus sunt sensus alimentarij sine quo non vivit animal nisi sit valde imperfectum et tunc quidem non habent gustum secundum quod iudicium sompnorum est sed tamen habet spiritum secundum quod est locus per quem attrahitur alimentum. impossibile autem est quod qualiter uno particulari sensu sentiat

lopu' uult aial fit per omne sentiat

sompu' e' un' aiale videtur sensuum

al uidet se b' uer et non uidere

sompu' fit p'ntia aie cogitum

sen' aie se lit ad alios sens' sicut tactus

duo sui te estlata ad visum

vel visum sensus habeat animal quod dormit eo quod oculus sensus habeat clauso. oportet igitur quod passio que vocatur sompnus in se animal simul per omnes sensus. si enim partem sentiret secundum aliquos sensus clausos per sompnus et partem non sentiret per aliquos sensus clausos per sompnus tunc sequeretur quod animal dormiendo sentiret simpliciter. quia enim secundum unum sentit simpliciter sentit ergo sentiret deum in se sibi virtuali et immobilitas sensuum uniuersaliter quod est impossibile. quod enim sompnus sit uniuersale virtuali sensuum patet ex de monstratis in antehabitis quoniam autem ex libro de anima sanimus quod secundum unum quod animal test aliquid sensuum propriorum et aliquid secundum quod est sensus visus est proprius sicut visum proprium est videtur et auditu audire et sic de aliis secundum unum quod sensuum. Est autem quedam visus et formalis potentia que sequitur omnes proprios sensus et est actus ad quod proprii sensus sua referunt sententia et hoc est secundum quod proprium quod videmus cum videt se videre et cum videt se non audire. non enim visum videt animal quando videt et audit si sensuum animalis. et hec potentia iudicat etiam et distinguit. quoniam alia vel eadem sensuum sunt alia et diuersa faciendo compositionem et distinctionem sensibilium propriorum. sic enim visum vel gustum non potest discerni quod alia sunt alia a dulcibus neque etiam ambobus his sensibus simul potest fieri hoc in dicit sed oportet quod fiat quadam particulari anime animalis que coiter est sensibilium uniuersalium hoc autem omnia probata sunt in libro de anima scilicet si autem hic addimus sensuum in se visum et suum organum sentiendi est unum secundum se se autem tamen esse distinctum sensibilis uniuersalium generis est diuersum sicut somni et colous et aliorum. et ideo componitur inter hoc et videns est unum et multa. unum quidem in se recto et forma proprii organum. multa autem per materiam ad qua referuntur proprii organorum uniuersalium proprii sensus. quia autem omnia hec certissima sunt in libro de anima ideo hic amem morata sunt tractata.

¶ Sensus autem animalis se habet ad alios sensus sicut tactus se habet ad alios et est aptatio secundum aliquid simile ista actio enim hec et operatio que per tactum exercetur maxime inest animalibus. hoc enim ab aliis organum sentiendi separatur et alia ab ista nullo modo separantur sicut in libro de anima determinatum est.

¶ Sed est tamen in hac adaptatione aliquid distictum quia cum in quolibet sensuum proprio duo sunt necessaria ad visum virtus videlicet et perfecta dispositio organum. virtus ipsa fundatur supra virtutem sensus animalis que est summa principium unde sicut formaliter dispositio autem organum talis est sicut dispositio animalis preter hoc quod organum est pars et animal totali secundum se et si quodlibet organum secundum